

Briuselis, 2013 05 21
COM(2013) 292 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Migracijos vystomojo poveikio didinimas

ES indėlis į JT aukšto lygio dialogą ir tolesnis vystymosi bei migracijos ryšių plėtojimas

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Migracijos vystomojo poveikio didinimas

ES indėlis į JT aukšto lygio dialogą ir tolesnis vystymosi bei migracijos ryšių plėtojimas

1. IŽANGA

2006 m. rugsėjo mėn. surengtas aukšto lygio dialogas (toliau – ALD) dėl tarptautinės migracijos ir vystymosi buvo pirmasis Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos organizuotas aukšto lygio renginys, skirtas išskirtinai diskusijoms apie tarptautinės migracijos ir vystymosi daugialypius aspektus. Antrasis ALD vyks 2013 m. spalio 3–4 d.

Migracijai skiriama vis daugiau dėmesio pasauliniu lygmeniu ir yra pripažįstama, jog tai yra galinga tiek kilmės, tiek paskirties šalių vystymosi skatinimo priemonė. Tai, be kita ko, matyti iš 2012 m. JT sistemos darbo grupės JT vystymosi darbotvarkės po 2015 m. dokumento „Ateities, kurios norime visiems, kūrimas“ – jame pripažįstama, kad migracija yra nepaprastai svarbi pasaulio gyventojų dinamikai ir sudaro sąlygas įtraukiam ekonominiam ir socialiniam vystymuisi.

Aktyvesnis regioninis ir pasaulinis asmenų judumas, struktūriniai pasaulio ekonomikos pokyčiai ir dabartinė ekonomikos krizė kilmės, tranzito ir paskirties šalims atveria naujų galimybių ir kelia naujų sunkumų. 2013 m. ALD suteikia unikalią galimybę siekti pasaulinio lygmens tikslų efektyviai, įtraukiai valdyti migraciją ir apibūdinti priemones, kuriomis skatinamas migrantų inovacinis ir vystomasis vaidmuo. Bendra 2013 m. ALD tema yra „nustatyti konkrečias priemones, skirtas suderinamumui ir bendradarbiavimui visais lygmenimis stiprinti, kad migrantai ir šalys gautų daugiau naudos iš tarptautinės migracijos, būtų stiprinamos jos svarbios sąsajos su vystymusi ir kartu būtų mažinamas jos neigiamas poveikis“¹.

Didinti teigiamą migracijos poveikį yra svarbus ES politikos prioritetas, tai matyti iš dvejopos šios srities politikos sistemos. Migracija ir vystymasis yra viena iš keturių Visuotinio požiūrio į migraciją ir judumą (VPMJ)², kuriuo nustatoma visa apimanti ES išorės migracijos politikos sistema, prioritetinių sričių. Migracija taip pat yra ypatingas ES pokyčių darbotvarkės³, kurioje apibrėžta ES vystymosi politikos sistema, prioritetas. Migrantų perspektyva yra svarbiausias VPMJ aspektas, o visų su migracija ir vystymusi susijusių ES veiksmų prioritetas yra stiprinti migrantų žmogaus teises.

Šiuo komunikatu siekiama dviejų tikslų. Jame nustatoma ES bei jos valstybių narių (toliau – ES) bendra pozicija ALD, įskaitant pagrindines nuostatas dėl geresnio pasaulinio lygmens bendradarbiavimo. Todėl 2–5 skyrių struktūra atitinka temas, kurios bus nagrinėjamos keturiuose ALD apskritojo stalo diskusijose. Be to, Komunikato 6 skyriuje siūloma, kaip ES galėtų išplėsti migracijos bei vystymosi ryšį savo politikoje ir praktikoje, taip pat imtis priemonių, kad būtų reguliariai nagrinėjamas migracijos ir judumo vaidmuo tvaraus vystymosi procese. Todėl šiuo skyriumi atsakoma į Tarybos prašymą laikytis „platesnio

¹ 2012 m. gruodžio 21 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucija 67/219.

² COM(2011) 743 galutinis. Komunikatas „Visuotinis požiūris į migraciją ir judumą“.

³ COM(2011) 637 galutinis. Komunikatas „ES vystymosi politikos poveikio didinimas. Pokyčių darbotvarkė“.

užmojo ir į ateitį labiau orientuoto“ požiūrio į migraciją ir vystymąsi ES lygmeniu, kaip teigiama 2012 m. gegužės 29 d. Tarybos išvadose dėl VPMJ.

2. PIRMOJI APSKRITOJO STALO DISKUSIJA. TARPTAUTINĖS MIGRACIJOS POVEIKIO TVARIAM VYSTYMUISI VERTINIMAS IR ATITINKAMŲ PRIORITETŲ NUSTATYMAS ATSIŽVELGIANT Į VYSTYMOSI SISTEMOS PO 2015 M. RENGIMĄ

2.1. Poreikis plačiau apžvelgti migracijos ir vystymosi ryšį

Migracijos ir vystymosi klausimas tradiciškai nagrinėjamas keliais aspektais, be kita ko, pinigų perlaidų, diasporos, protų nutekėjimo ir apykaitinės migracijos, o pirmenybė labiau teikiama EBPO šalims nei migracijai tarp mažų ir vidutinių pajamų šalių. Šių tradicinių sričių politiką ir jos įgyvendinimą, be kita ko, ir ES lygmeniu, dar galima tobulinti⁴, bet reikia imtis ir kitų veiksmų, nes šio požiūrio nepakanka siekiant išspręsti visus kylančius klausimus.

Visose pasaulio šalyse vyksta gyventojų judėjimas ir panašu, kad ši tendencija įgaus pagreitį. Iš apskaičiuotų dabar pasaulyje esančių 214 mln. tarptautinių migrantų, dauguma (150 mln.) yra ne EBPO šalių piliečiai. Daugiausia tarptautiniu mastu migruojama regionuose, pirmiausia besivystančiose šalyse. Pavyzdžiui, apskaičiuota, kad daugiau kaip 80% visų Afrikos migrantų gyvena kitose Afrikos šalyse.

Be to, **migracija besivystančiose šalyse** yra svarbi, bet į ją dažnai neatsižvelgiama, o ji sudaro galimybių ir kelia sunkumų, panašių į tarptautinės migracijos galimybes ir sunkumus.

Be glaudaus ryšio su migracija, vystymasis taip pat skatina **judumą** ir yra juo grindžiamas (trumpalaikiai verslininkų, darbuotojų, studentų, turistų, savo šeimas lankančių asmenų ir kt. vizitai). Judumas yra esminis miestų vaidmens besivystančiose šalyse elementas, nes tai – vystymosi centrai ir ekonominių, socialinių ir kultūrinių mainų mazgai; be to, jis padeda integruoti besivystančios ekonomikos šalis į regionines ir pasaulio rinkas.

Priverstinė migracija tebelieka pasaulinio lygmens problema. Didžioji bendro pasaulinio pabėgėlių skaičiaus dalis – daugiau kaip 15 mln. – gyvena besivystančiose šalyse, dažnai jų nepalanki padėtis būna užsitęsusi, o tai kelia didelių sunkumų priimančiosioms bendruomenėms. Bet dėl pabėgėlių ir ir kitų priverstinių migrantų gali būti sudaromos naujos galimybės ir teikiama nauda šalių nacionalinei ir vietos ekonomikai dėl pabėgėlių žmogiškojo kapitalo, nes, be kita ko, siūlomi darbo įgūdžiai ir sukuriama prekių ir paslaugų paklausa. Priemonės, skirtos pabėgėlių potencialui panaudoti vystymuisi skatinti gerina jų pasitikėjimą savimi ir todėl stiprina pabėgėlių apsaugos kokybę, o tai taip pat naudinga ir priimančiosioms šalims.

Klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas jau dabar daro vis didesnę poveikį migracijai ir judumui, o iš turimų duomenų matyti, kad ateityje judėjimas daugiausia vyks besivystančiose šalyse arba tarp jų⁵.

Migracija ir judumas daro didžiulį teigiamą ir neigiamą poveikį pažangai siekiant tvaraus **ekonominio, socialinio** ir **aplinkosaugos** vystymosi mažų ir vidutinių pajamų kilmės ir paskirties šalyse.

- **Kilmės šalyse** yra daug migracijos ekonominės naudos įrodymų: be kita ko, padedama mažinti skurdą, nes siunčiamos piniginės perlaidos, o diasporos nariai

⁴ Į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl migracijos ir vystymosi (SEC(2011) 1353 galutinis), pridėtą prie 2011 m. lapkričio 18 d. Komisijos komunikato dėl visuotinio požiūrio į migraciją ir judumą, įtraukta šios srities pasiūlymų.

⁵ SWD(2013) 138 galutinis. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl klimato kaitos, aplinkos būklės blogėjimo ir migracijos.

imasi investavimo iniciatyvų. Diasporos finansinis, žmogiškasis ir socialinis kapitalas gali tiesiogiai padėti siekti socialinio vystymosi tikslų, įskaitant sveikatos apsaugos ir švietimo tūkstantmečio vystymosi tikslų. Piniginės perlaidos ir kita migrantų pagalba taip pat gali padėti gerinti neigiamą klimato kaitos poveikį kilmės bendruomenėms. Galimybės įsidarbinti užsienyje taip pat gali padėti motyvuoti jaunimą įgyti tinkamų įgūdžių. Tačiau žmonių poveikis vystymuisi yra sudėtingas; tą įrodo susirūpinimas dėl protų nutekėjimo ir migracijos neigiamo socialinio poveikio tiems, kad lieka šalyje. Pavyzdžiui, migracija gali daryti neigiamą poveikį sveikatos apsaugos tūkstantmečio vystymosi tikslams, nes skatina protų nutekėjimą ir nelygų pasaulinį sveikatos apsaugos darbuotojų pasiskirstymą.

- **Paskirties šalims** tinkamai valdoma migracija gali padėti užpildyti darbo rinkos spragas, suteikti darbo jėgos struktūriniais ekonomikos pokyčiams paspartinti, dėl migrantų dinamiškumo paskatinti inovacijas ir prisidėti prie socialinės apsaugos sistemų. Migracija ir judumas gali kelti miestų valdymo sunkumų, bet jie taip pat yra svarbūs miestų – augimo centrų – veikimui. Jeigu nėra veiksmingo valdymo, migracijos kaina gali būti didelė (tai gali apimti socialinę priimančiosios visuomenės įtampą, kuria dažnai naudojasi populistai, ir spaudimą ribotiems ištekliams. Nekontroliuojama migracija taip pat gali padidinti saugumo grėsmes, ypač nestabiliose valstybėse.

Todėl migracija teikia **galimybių**, bet kartu kelia **vystymosi sunkumų**. Ji neabejotinai padarė teigiamą poveikį veiksams, kuriais siekiama daugelio tūkstantmečio vystymosi tikslų. Tačiau dėl prastai valdomos migracijos neigiamo poveikio taip pat gali sulėtėti pažanga siekiant tvaraus vystymosi.

2.2. Migracija ir vystymosi sistema po 2015 m.

Komisija palankiai vertina augantį norą įtraukti vystymosi skatinimo veiksnius, pvz., migraciją ir judumą, į JT vystymosi po 2015 m. darbotvarkę⁶. Ji taip pat palankiai vertina diskusiją, ar įmanoma sukurti įvairių migracijos valdymo aspektų kokybės rodiklius. Reikia imtis visų būtinų veiksmų, siekiant užtikrinti, kad ALD rezultatai šiais klausimais būtų susiję su šiuo platesniu po 2015 m. vykstančiu procesu ir būtų į jį įtraukti.

Šiomis aplinkybėmis diskusijos dėl gyventojų dinamikos vystymosi po 2015 m. darbotvarėje ir tarptautinės konferencijos gyventojų ir demografijos po 2014 m. klausimais vykdoma peržiūra yra tinkamos galimybės spręsti sunkumus ir nagrinėti galimybes, kurias migracija bei judumas kelia ir kuria vystymuisi, įskaitant ryšį su įvykiais pasaulinėje darbo rinkoje, platesnes demografines tendencijas skirtinguose regionuose ir gyventojų judėjimą tarp besivystančių šalių.

2.3. Pagrindinės nuostatos, kurių reikėtų laikytis aukšto lygio dialoge

- *Migracija ir judumas turi būti pripažinti kaip vystymosi skatinimo veiksniai.* Juos visais lygmenimis turi svarstyti visi vystymosi dalyviai ir jie turi būti įtraukti į vystymosi po 2015 m. sistemą. Skatinti veiksmingą migracijos valdymą yra svarbu, kad būtų didinamas teigiamas ir mažinamas neigiamas migracijos poveikis vystymuisi.
- *Vystymosi ir migracijos darbotvarkę reikėtų išplėsti⁷.* Reikėtų pripažinti didėjančią migracijos srautų besivystančiose šalyse ir tarp jų svarbą, o jų teigiamus ir neigiamus

⁶ Europos Komisijos pozicija dėl vystymosi po 2015 m. darbotvarkės išsamiau išdėstyta komunikate „Pasitūrinimas gyvenimas visiems. Skurdo panaikinimas ir tvarios pasaulio ateities užtikrinimas“ (COM(2013) 92 final).

⁷ Veiksmai, kurių šiuo klausimu reikia imtis ES lygmeniu, aprašyti 6 skyriuje.

ryšius su ekonominiu ir socialiniu vystymusi reikėtų spręsti rengiant nacionalinio ir regioninio lygmens vystymosi politiką.

- *Klimato kaitos, aplinkos būklės blogėjimo ir migracijos sąsajos turėtų būti svarstomos aktyviau, visų pirma vystymosi klausimu.*

3. ANTROJI APSKRITOJO STALO DISKUSIJA. PRIEMONĖS, KURIOMIS SIEKIAMA UŽTIKRINTI PAGARBĄ VISŲ MIGRANTŲ ŽMOGAUS TEISĖMS IR APSAUGĄ, YPATINGĄ DĖMESĮ SKIRIANT MOTERIMS IR VAIKAMS, UŽKIRSTI KELIĄ MIGRANTŲ KONTRABANDAI IR PREKYBAI ŽMONĖMS IR SU JOMIS KOVOTI IR UŽTIKRINTI TVARKINGĄ, TEISĖTĄ IR SAUGIĄ MIGRACIJĄ

3.1. Visų migrantų žmogaus teisės

Pagarba migrantų ir pabėgėlių teisėms yra **esminė ES politikos sudedamoji dalis**. ES ėmė aktyviau formuoti migrantų teisių apsaugos politiką. Pastarąjį dešimtmetį ES priėmė kelias direktyvas, kuriomis siekiama užtikrinti vienodą požiūrį tokiose srityse kaip užimtumas, švietimas ir mokymas. Lygybė įtvirtinta Europos žmogaus teisių konvencijoje ir ES pagrindinių teisių chartijoje, kurios taikomos ES piliečiams ir ne ES piliečiams.

ES imigracijos taisyklėmis nustatomos lygių neturintys migrantų **socialinės apsaugos teisių** standartai. Pavyzdžiui, po penkerių metų teisėto gyvenimo šalyje ne ES piliečiai (su sąlyga, kad jie atitinka tam tikrus reikalavimus) įgyja tokias pačias socialinės apsaugos, socialinės pagalbos ir socialinio saugumo teises, kurias turi ES piliečiai⁸.

ES įsipareigojusi kovoti su **rasizmu, ksenofobija** ir migrantų bei migracinę praeitį turinčių asmenų (pvz., antros ir trečios kartos migrantų) **diskriminacija**, užtikrinti vienodą požiūrį į ne ES piliečius ir skatinti **integracijos politiką**, kuria užtikrinamos tokios pačios teisės ir pareigos kaip ES piliečių. ES sukūrė keletą priemonių, kuriomis remiama teisėtai šalyje gyvenančių migrantų integracija, įskaitant Europos integracijos fondą, Europos integracijos svetainę, Europos integracijos forumą ir Integracijos vadovą politikos formuotojams ir vykdytojams.

ES įsipareigojusi skatinti tokius pačius aukštus standartus savo išorės migracijos politikoje. **Migrantų žmogaus teisių** apsaugos stiprinimas yra **visuotinis prioritetas** bendradarbiaujant su ES nepriklausančiomis valstybėmis. ES įsipareigojusi padėti stiprinti integracijos politiką ir skatinti migrantų bei pabėgėlių teises šalyse partnerėse ir padėti joms siekti šio tikslo. Turi būti suteikiama daugiau galimybių naudotis pagrindinėmis ir kitomis teisėmis, pvz., galimybės naudotis švietimo ir sveikatos apsaugos paslaugomis, teisė dirbti, teisė laisvai judėti, panaikinama padėtis, kai liekama be pilietybės, panaikinamas savavališkas migrantų sulaikymas, stiprinama teisė kreiptis į teismą ir vienodas požiūris (toks pats, kuris taikomas piliečiams), susijęs su įsidarbinimu.

Migrantų teisių puoselėjimas naudojant visapusišką tarptautinę **teisinę ir norminę sistemą**. Pagrindiniai migrantams ir piliečiams taikytini tekstai yra Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas ir Tarptautinis ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktas, 1951 m. Ženevos konvencija dėl pabėgėlių statuso ir šios konvencijos 1967 m. protokolai, 1954 m. Konvencija dėl asmenų be pilietybės statuso, 1961 m. JT konvencija dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo, Vaiko teisių konvencija, du JT Palermo protokolai dėl neteisėto migrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis, Tarptautinė konvencija dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, JT konvencija prieš

⁸ Tarybos direktyvos 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso 11 straipsnis, OL L 16, 2004 1 23.

kankinimą ir TDO konvencija dėl orumo nežeidžiančio darbo namų ūkio darbuotojams. Tačiau vis dar reikia imtis plataus masto veiksmų, kad būtų geriau **įgyvendinamos** tarptautiniu lygmeniu suderintos sistemos ir **užtikrinama** migrantų žmogaus teisių apsauga, visų pirma nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Šiomis aplinkybėmis būtų svarbu formuoti politiką ir imtis veiksmų, kuriais būtų skatinama puoselėti neteisėtai šalyje esančių asmenų žmogaus teises.

ES valstybės narės nepasirašė 1990 m. **JT konvencijos dėl visų migruojančiųjų darbuotojų ir jų šeimų narių teisių apsaugos**. Tai, kad konvencijoje nepakankamai atskirtos teisėtų ir neteisėtų migrantų ekonominės ir socialinės teisės neatitinka nacionalinės bei ES politikos ir todėl tai yra pagrindinė kliūtis. Tačiau iš esmės ES priemonėmis nustatoma plataus masto teisėtų ir neteisėtų migrantų apsauga ir apsaugos priemonės, kurios dažnai yra platesnės nei nustatyta konvencijoje. Ilgainiui gali būti galimybė peržiūrėti dabartinę sudėtinę norminę sistemą, įskaitant galimybę siekti parengti naują konvenciją, kuri būtų skirta visų darbuotojų migrantų teisėms ir kuri būtų pritaikyta prie XXI a. realijų ir uždavinių.

3.2. Tvarkinga, teisėta ir saugi migracija

2011 m. Komisija paskelbė, kad pradeda veikti **ES imigracijos portalas**⁹, kuriame migrantams teikiama informacija apie jų teises ir apie imigracijos procedūras. Informacija portale teikiama ne ES piliečiams, kurie norėtų persikelti į ES. Jame skelbiama praktinė informacija apie kiekvienos valstybės narės procedūras, taikomas kiekvienai migrantų kategorijai. ES taip pat svarsto galimybę tam tikrose šalyse partnerėse steigti tikslinius **migracijos ir judumo išteklių centrus**, kad palengvintų prieš išvykimą taikomas priemones, grįžimo ir reintegracijos priemones.

Skirtingų asmenų judėjimas, kai įvairios kvalifikacijos ir poreikių asmenys naudojami tais pačiais maršrutais ir transporto priemonėmis, valstybėms kelia sunkumų, nes reikia išsiaiškinti įvairių grupių poreikius. Svarbu, kad valdžios institucijos, valdydamos šiuos srautus, užtikrintų, kad asmenys, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, ją gautų; o su neteisėtais migrantais būtų elgiamasi pagarbiai ir jie nebūtų laikomi nusikaltėliais.

Neteisėtai šalyje esantys migrantai dažnai yra **pažeidžiami**, nes gali būti išnaudojami ir prieš juos gali būti naudojama prievarta. Neteisėta migracija riboja migrantų galimybes remti savo kilmės šalis ir didina tikimybę, kad vystomasis poveikis paskirties šalims bus neigiamas.

ES yra ryžtingai įsipareigojusi užtikrinti teisės aktų ir politikos, kuriais siekiama mažinti neteisėtą imigraciją, vykdymą. Ji skatina teisėtos migracijos būdus ir siekia užkirsti kelią neteisėtai migracijai ir su ja kovoti, be kita ko, naudojant sienų valdymą ir grąžinimo bei readmisijos politiką. ES taip pat imasi veiksmų, kad būtų **taikomos sankcijos asmenims, kurie naudoja prievartą prieš migrantus**. 2009 m. Darbdaviams taikytinų sankcijų direktyva yra pagrindinis teisės aktas, į kurį įtrauktos nuostatos, kuriomis mažinamas teisinis netikrumas ir užkertamas kelias neteisėtų migrantų išnaudojimui. Direktyvoje nenustatyta jokių sankcijų šalyje neteisėtai gyvenantiems darbuotojams migrantams, jos dėmesio centre – darbdaviai, kurie naudoja prievartą prieš pažeidžiamus migrantus.

ES taip pat padeda besivystančioms šalims stiprinti jų politiką ir gebėjimus užtikrinti tvarkingą, teisėtą ir saugią migraciją. Ji remia deramo darbo darbotvarkę bei socialinį saugumą ir skatina formuoti politiką, kuria palengvinamas regioninis darbo jėgos judumas. Ji taip pat skatina integruotą sienų valdymą kaip priemonę užtikrinti **atviras ir saugias sienas** ir skatinti prie sienų laikytis teisių, įskaitant teisę prašyti prieglobsčio.

⁹ <http://ec.europa.eu/immigration>.

Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama paramai **migrantams, kurie atsidūrė sunkioje humanitarinėje arba gyvybei pavojų keliančioje padėtyje ir nelaimėje, ir jų poreikių apsaugai**, neatsižvelgiant į tai, ar tai įvyksta kelyje ar jų buvimo priimančiojoje šalyje metu. Ypatingas dėmesys turėtų būti teikiamas moterims ir vaikams arba kitiems asmenims, kurie dėl savo padėties yra itin pažeidžiami.

3.3. Prekyba žmonėmis

ES įsipareigojimas užkirsti kelią neteisėtam migrantų gabenimui ir kovoti su juo, taip pat darbas siekiant panaikinti prekybą žmonėmis įtraukti į daugelį iniciatyvų, priemonių ir finansavimo programų, vykdomų nuo praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio. 2011 m. priėmus direktyvą dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos¹⁰ į priekį žengtas svarbus žingsnis. Direktyvoje ne tik sutelkiamas dėmesys į teisėsaugą, bet taip pat siekiama užkirsti kelią nusikalstamumui ir užtikrinti, kad prekybos žmonėmis aukos būtų apsaugotos ir joms būtų suteikta galimybė atsigauti ir iš naujo integruotis į visuomenę. Be to, į ES 2012 m. strategiją dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos¹¹ įtrauktos priemonės, kuriomis užtikrinamas geresnis subjektų, dirbančių prekybos žmonėmis srityje, bendradarbiavimas, įskaitant vyriausybes, pilietinę visuomenę ir tarptautines organizacijas. Būsiami veiksmai apims mokslinių tyrimų ir projektų finansavimą, platformų kūrimą, gairių, geriausios praktikos, mokymo rengimą ir kt.

Kova su prekyba žmonėmis taip pat yra ES išorės bendradarbiavimo prioritetas, kuris sistemingai įtraukiamas į susitarimus ir partnerystės dokumentus su ES nepriklausančiomis šalimis ir visus ES dialogus dėl migracijos ir judumo.

3.4. Pagrindinės nuostatos, kurių reikėtų laikytis aukšto lygio dialoge

- *Visos valstybės turėtų užtikrinti migrantų žmogaus teisių apsaugą kaip visuotinę politinį prioritetą ir turėtų laikytis atitinkamų tarptautinių žmogaus teisių teisės aktų.*
- *Visos valstybės turėtų gerbti migrantų pagrindines ir žmogaus teises ir jų paisyti, neatsižvelgdamos į migrantų teisinį statusą. Jos turėtų įsipareigoti saugoti prieglobsčio prašytojus ir pažeidžiamus migrantus, tokius kaip nelydimi nepilnamečiai, prekybos žmonėmis aukos, moterys ir vaikai, ir suteikti jiems galių.*
- *Visos valstybės turėtų formuoti nacionalinę politiką, kuria būtų siekiama integruoti migrantus į tų valstybių visuomenes ir būtų užkertamas kelias ksenofobijai ir diskriminacijai, įskaitant asmenis, turinčius migracinę praeitį. Jos turėtų imtis griežtų veiksmų kovodamos su teisėtų ir neteisėtų migrantų visų formų įdarbinimu išnaudotojiškais sąlygomis, be kita ko, įgyvendindamos veiksmingas sankcijas neteisėtus darbuotojus užsieniečius įdarbinantiems darbdaviams.*
- *Visos valstybės turėtų ratifikuoti ir įgyvendinti tarptautinius teisės aktus dėl kovos su neteisėtu žmonių gabenimu ir prekyba žmonėmis. Turėtų būti parengta arba patobulinta nacionalinė ir regioninė kovos su prekyba žmonėmis politika, taip pat turėtų būti sustiprintas bendradarbiavimas užkertant kelią prekybai žmonėmis, traukiant prekiautojus baudžiamojon atsakomybėn, saugant prekybos žmonėmis aukas.*
- *Reikėtų pabrėžti, kad yra svarbu suteikti (potencialiems) migrantams informacijos apie imigracijos procedūras, jų teises ir apie planuojamos paskirties šalies ekonomines ir socialines sąlygas.*

¹⁰ 2011/36/ES.

¹¹ COM(2012) 286 final.

4. TREČIOJI APSKRITOJO STALO DISKUSIJA. STIPRINTI PARTNERYSTES IR BENDRADARBIAVIMĄ TARPTAUTINĖS MIGRACIJOS KLAUSIMAIS, MECHANIZMUS, KURIAIS SIEKIAMA VEIKSMINGAI INTEGRUOTI MIGRACIJĄ Į VYSTYMOŠI POLITIKĄ IR SKATINTI SUDERINAMUMĄ VISAIS LYGMENIMIS

4.1. Partnerystė ir bendradarbiavimas

Veiksmingos tarptautinės šalių partnerystės yra būtinos, kad būtų didinamas teigiamas migracijos poveikis kilmės bei paskirties šalims ir patiems migrantams.

ES palaiko **išsamų dialogą ir bendradarbiauja** su daugeliu ES nepriklausančių šalių ir regionų. Toks bendradarbiavimas apima visas keturias vienodai svarbias visuotinio požiūrio į migraciją ir judumą sritis: i) stiprinti teisėtą migraciją ir lengvinti judumą, ii) užkirsti kelią neteisėtai migracijai bei prekybai žmonėmis ir su jomis kovoti, iii) didinti migracijos ir judumo vystomąjį poveikį ir iv) skatinti tarptautinę apsaugą.

ES pradėjo rengti **regioninius ir dvišalius dialogus** dėl migracijos ir judumo su savo kaimynėmis ir kitais prioritetiniais partneriais, kad sudarytų sąlygas nustatyti bendrus bendradarbiavimo prioritetus vietovėse, per kurias eina migracijos maršrutai. Sukurtos dvi specifinės dvišalės sistemos – **judumo partnerystės** ir **bendros migracijos ir judumo darbotvarkės**, kad būtų galima rengti specializuotus ir konkrečioms aplinkybėms pritaikytus dialogus ir vystyti operatyvinį bendradarbiavimą visose VPMJ srityse. Vyksta derybos dėl atitinkamų **teisinių priemonių** ir jos yra įgyvendinamos; viena tokių priemonių yra susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo (kartu su readmisijos susitarimais), kuriais siekiama palengvinti ES ir jos prioritetinių partnerių gyventojų tarpusavio ryšius. Finansuojama daug programų ir veiklos.

Visi politikos dialogai dėl migracijos ir vystymosi turėtų būti įtraukūs ir prireikus į juos turėtų būti įtraukiami nevyriausybiniai dalyviai, pvz., privatusis sektorius, darbdavių ir darbuotojų organizacijos, akademinė bendruomenė ir pilietinė visuomenė, taip pat migrantų ir žmogaus teisių organizacijos.

4.2. Migracijos įtraukimas į vystymosi politiką

Imigracijos ir emigracijos aspektų įtraukimas į visas vystymosi strategijas visais lygmenimis yra **nepaprastai svarbus pirmas veiksmas, skatinant valdymo sistemų, kuriomis siekiama didinti migracijos ir judumo vystomąjį poveikį, veiklą**. Tačiau padaryta nevienoda pažanga, visų pirma šalių partnerių strategijų lygmeniu, pvz., skurdo mažinimo strategijos dokumentų atžvilgiu.

Reikia toliau skatinti integruoti migraciją į nacionalines vystymosi strategijas. Jeigu šalių partnerių vystymosi modelis, tikslai ir prioritetai bus nustatyti kaip pradinis taškas, veiksmai, kuriais siekiama įtraukti migraciją į nacionalines ir sektorių vystymosi strategijas gali labai padidinti **atsakomybę** už veiksmus, jų **tvarumą** ir **nuoseklumą**, kad migracijos vystomasis poveikis būtų kuo didesnis. Veiksmų turėtų būti imamasi įvairių suinteresuotųjų subjektų lygmeniu, kad visos atitinkamos ministerijos veiktų kartu.

Taip pat reikia tolesnės pažangos **paramos teikėju**, įskaitant Komisiją, **lygmeniu**. Komisija daug nuveikė integruodama migraciją kaip prioritetinę išorės bendradarbiavimo sritį ir **2004–2012 m.** skyrė **beveik 1 mlrd. EUR daugiau kaip 400 su migracija susijusių projektų**. ES išorės bendradarbiavimu pasiekta didelių rezultatų gebėjimų valdyti migraciją srityje, kaip nustatyta ES išorės migracijos politikos dokumentuose ir skurdo mažinimo tiksluose.

Tačiau atsižvelgiant į suaktyvėjusį žmonių judumą, reikia imtis papildomų veiksmų siekiant užtikrinti, kad ES tokių sektorių kaip užimtumas, žmogaus teisės, prekyba, žemės ūkis ir

aplinka vystymosi iniciatyvos būtų grindžiamos visišku tinkamai valdomų migracijos ir judumo kaip vystymosi skatinimo veiksnių potencialo pripažinimu.

Siekiant remti darbą, skirtą migracijos kaip vystymosi veiksnio svarbos bendram suvokimui užtikrinti, reikia daugiau duomenų apie tai, kaip migracija gali skatinti arba stabdyti pažangą siekiant vystymosi tikslų, visų pirma sektoriuose, kuriems daugiausia poveikio daro demografija ir darbo jėgos klausimai. Taip pat reikia priemonių, kurios padėtų **paversti šias žinias veiklos gairėmis**; priešingu atveju nebus įvykdyti politiniai įsipareigojimai dėl migracijos integravimo.

Komisija pirma 2005 m. pradėjo naudoti migracijos profilius vystymuisi programuoti kaip veiksmingą priemonę palyginamiems duomenims rengti ir migracijos politikos formavimui remti. Trumpi migracijos profiliai gali būti naudingi migracijos srautų palyginamų duomenų šaltiniai, pvz., galima naudoti pagrindinius rodiklius, kuriuos parengė **Pasaulinė migracijos grupė**, ir gaires „Migracijos profiliai. Kaip veiksmingiausiai panaudoti procesą“.

Pastaraisiais metais ES aktyviai rėmė **išplėstinius migracijos profilius**, kurie į konkrečioms šalims būdingus procesus įtraukia visus suinteresuotuosius subjektus. Atsakomybę prisiima šalis partnerė, o tvarumą užtikrina susijęs gebėjimų stiprinimas. Komisija įsipareigojusi remti šalis partneres, kurios pageidauja naudoti išplėstinius migracijos profilius, kad būtų geriau suvokiamas visapusiškas migracijos poveikis jų ekonominiam, socialiniam ir aplinkosaugos vystymuisi kaip tikslingesnių politikos veiksmų pagrindas.

Veiksmingas **politikos suderinamumas** yra nepaprastai svarbus, kad migracija būtų veiksmingai integruojama į vystymosi politiką; jo turėtų būti siekiama visais atitinkamais lygmenimis ir užtikrinama šių lygmenų sąveika, įskaitant tokias nacionalines sistemas kaip skurdo mažinimo strategijos dokumentai, taip pat regioniniu, vietos ir daugiašaliu lygmenimis. Pati ES yra geras pavyzdys kaip regioniniu bendradarbiavimu galima skatinti **politikos suderinamumą vystymosi labui** migracijos srityje. Pareiga laikytis politikos suderinamumo vystymosi labui įtvirtinta ES sutartyje, taip pat parengtos kelios veiklos priemonės, kuriomis šios nuostatos yra įgyvendinamos, įskaitant ataskaitų rengimą du kartus per metus¹².

Vietos valdžios institucijų vykdomu vystymosi planavimu užtikrinama, kad diskusijoms apie migraciją ir judumą skiriama daugiau dėmesio. Miestų administracijų vaidmuo yra esminis, nes augančios migracija ir urbanizacija yra susijusios ir daro didelį poveikį pasaulio visuomenėms. Miestai gali būti socialinių pokyčių katalizatoriai. Bet miestai besivystančiose šalyse taip pat susiduria su dideliais sunkumais, be kita ko, siekdami tvarios urbanizacijos. Reikia skatinti miestus keistis žiniomis ir patirtimi, susijusiais su tokiais klausimais kaip galimybė pateikti į darbo rinką, integracija, miestų planavimas ir infrastruktūra, nes tai visų pirma yra būdas įtraukti migrantus į miesto arba regiono gyvenimą, pvz., galima sukurti tikslinį šiems klausimams skirtą pasaulinį miestų ir miestų regionų tinklą.

4.3. Daugiašalis migracijos valdymo suderinamumas

Komisija pripažįsta svarbų darbą, kurį nuveikė Generalinio sekretoriaus specialusis įgaliotinis tarptautinės migracijos ir vystymosi klausimams skatindamas veiklą migracijos ir vystymosi klausimais ir kalbėdamas apie potencialų Pasaulinės migracijos grupės vaidmenį kaip tarpagentūrinės koordinavimo įstaigos migracijos klausimais. Aktyvesnis visų atitinkamų JT agentūrų su migracija susijusių klausimų koordinavimas galėtų labai padėti nuosekliau vykdyti pasaulinę migracijos ir vystymosi politiką. Tarptautinė migracijos organizacija (TMO), kuri yra pagrindinė tarptautinė organizacija, veikianti šioje srityje, turėtų imtis

¹² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „ES 2011 m. politikos suderinamumo vystymosi labui ataskaita“ (SEC(2011) 1627 galutinis).

aktyvių koordinavimo veiksmų JT sistemoje. Generalinio sekretoriaus specialusis įgaliotinis galėtų atlikti svarbų vaidmenį šioje veikloje, visų pirma užtikrindamas veiksmingą sąsajų valdymą JT sistemoje, įskaitant bendrą veiklą su Pasaulinės migracijos grupe. Pasaulinis forumas dėl migracijos ir vystymosi (PFMV) buvo vertingas forumas nuoširdžioms ir atviroms diskusijoms, kuris sustiprino dialogą ir mainus su pilietine visuomene, įskaitant migrantų organizacijas. Dėl neformalaus proceso pobūdžio jame sukurta dalyvavusių suinteresuotųjų subjektų tarpusavio pasitikėjimo atmosfera, kurią reikėtų išsaugoti. Galėtų būti daroma tolesnė PFMV rekomendacijų įgyvendinimo pažangos nagrinėjimo ir stebėjimo pažanga. Be to, vadovaujantis 2014 m. PFMV pirmininko nustatytais prioritetais turėtų būti imamasi tolesnių veiksmų stiprinant PFMV dėmesį vystymuisi.

ES ir toliau bus aktyvi ir ryžtinga daugiašalio bendradarbiavimo partnerė. Kadangi ES yra juridinis vienetas, kuris turi konkrečios migracijos ir vystymosi srities kompetenciją, vadovaujantis Lisabonos sutartimi ji turėtų imtis tinkamo vaidmens visose atitinkamose migracijos institucijose.

4.4. Pagrindinės nuostatos, kurių reikėtų laikytis aukšto lygio dialoge

- *Visos valstybės turėtų palaikyti tarptautinį dialogą ir bendradarbiauti su atitinkamais partneriais, kad būtų nustatyti bendri prioritetai ir stiprinamas dvišalis ir regioninis migracijos valdymas.* Taip pat būtina siekti veiksmingai įtraukti pilietinę visuomenę į pasaulinį, regioninį, nacionalinį ir vietinį migracijos ir vystymosi planavimą.
- *Pagalbos tiekėjai ir kiti vystymosi dalyviai turėtų veiksmingai integruoti migracijos ir judumo klausimus į savo vystymosi politiką ir teisės aktus.* Reikėtų surinkti daugiau duomenų apie žmonių judėjimo ir vystymosi ryšius ir toliau tobulinti operatyvines priemones, kuriomis būtų remiama migracijos integracija.
- *Siekiant padidinti migracijos naudą vystymuisi, reikia toliau dirbti siekiant parengti pakankamą žinių bazę.* Reikėtų siekti sutarimo dėl būtinų duomenų ir ataskaitų rūšių, kad būtų teikiamos patikimos ir palyginamos migracijos klausimų apžvalgos regioniniu ir pasaulio lygmenimis. Reikėtų apsvarstyti nacionalinių duomenų dalijimosi mechanizmus, pvz., migracijos profilius. Reikėtų skatinti iniciatyvas, kuriomis būtų remiami besivystančių šalių gebėjimai rinkti ir analizuoti duomenis, susijusius su migracijos, judumo ir vystymosi ryšiais. Reikėtų skatinti veiksmingą duomenų rinkimo ir mokslinių tyrimų srities koordinavimą pasauliniu lygmeniu.
- *JT agentūros ir tarptautinės organizacijos turėtų įsipareigoti laikytis visiškai integruotos ir suderintos tarptautinės migracijos darbotvarkės, kad būtų kiek įmanoma sumažintas persidengiančių kompetencijos sričių skaičius ir kuo mažiau eikvojami riboti ištekliai.*

5. KETVIRTOJI APSKRITOJO STALO DISKUSIJA. TARPTAUTINIS IR REGIONINIS DARBO JĖGOS JUDUMAS IR JO POVEIKIS VYSTYMUISI

5.1. Darbo jėgos judumas

ES yra unikalus pavyzdys, kaip galima užtikrinti regioninę integraciją ir kaip ji padeda vystymuisi. ES sukūrė vieną bendrą ekonominę erdvę ir bendrą laisvo judėjimo erdvę, kurioje gali keliauti, mokytis, dirbti ir gyventi daugiau kaip 480 mln. Europos piliečių. ES laipsniškai kuria **integruotą ES darbo rinką** ir sukūrė profesinių kvalifikacijų pripažinimo ir socialinių teisių ir teisių į pensiją perkėlimo iš vienos valstybės narės į kitą sistemas. Darbo jėgos judėjimas ES viduje davė daug naudos, įskaitant tolesnę ekonominę konvergenciją ir įgūdžių dalijimąsi tarp valstybių narių, ES viduje pervesta daugiau piniginių perlaidų, o darbo rinkose,

kuriose vyrauja didelis nedarbas, sumažėjo spaudimas. ES teisės aktais¹³ ne ES piliečiams suteikiamos judumo teisės gyventi ir dirbti kitoje valstybėje narėje.

Šiandienos labai konkurencingoje **globalizuotoje ekonomikoje**, nepaisant dabartinių didelių ES nedarbo skaičių, ne ES piliečių imigracija darbo tikslais taip pat bus svarbi ES pastangoms parengti aukštos kvalifikacijos darbo jėgą, kuri moka prisitaikyti ir kuri galės pakelti demografinių ir ekonominių pokyčių sunkumus. ES įsipareigojusi kuo geriau panaudoti vidaus darbo jėgą, įskaitant migrantus, kurie jau teisėtai gyvena ES, ir kartu atverti kelias teisėtai ekonominei migracijai srityse, kuriose aiškėja darbo ir įgūdžių trūkumai.

Augant tarptautiniam (darbo jėgos) judumui, reikia aktyviau dirbti tokiose srityse kaip užsienio kvalifikacijų pripažinimas, nagrinėti teisių į pensiją ir kitų socialinių išmokų perkėlimo klausimą, įskaitant, kur įmanoma, tarptautiniu lygmeniu. Pavyzdžiui, tarpagentūrinė socialinės apsaugos valdyba, dėl kurios susitarta per 2011 m. G20 susitikimą, turėtų apsvarstyti migrantų socialinės apsaugos klausimą.

Regioninis darbo jėgos judumas taip yra svarbus migracijos aspektas besivystančiuose regionuose, nes yra gyvybiškai svarbi pragyvenimo strategija. Darbo jėgos judumas padeda geriau suderinti pasiūlą ir paklausą darbo rinkoje. Kadangi keičiasi pasaulio turto pasiskirstymas, kelios besivystančios šalys vis dažniau tampa tarpregioninės darbo jėgos migracijos paskirties šalimis. Iš tikrųjų dėl pasaulinės ekonomikos krizės suaktyvėjo darbo jėgos judumas iš ES valstybių narių į tam tikras Lotynų Amerikos ir Afrikos šalis. Tačiau daugelio mažų arba vidutinių pajamų paskirties šalių darbo jėgos migracijos valdymo sistemos tebėra silpnos ir jas reikėtų stiprinti, kad būtų skatinamas vystomasis migracijos poveikis ir migruojantiems darbuotojams būtų užtikrinta tinkama apsauga ir derami darbo standartai.

Ypač daug dėmesio turi būti skirta **regioninių organizacijų** vaidmeniui šioje srityje, nes jos yra tinkamiausios regioninio darbo jėgos judumo valdymui pagerinti. ES norėtų pasidalyti savo patirtimi valdant darbo jėgos judumą, be kita ko, su regioninėmis mažų arba vidutinių pajamų šalių organizacijomis.

5.2. Pagrindinės nuostatos, kurių reikėtų laikytis aukšto lygio dialoge

- *Visos valstybės turėtų persvarstyti esamas kliūtis asmenų judumui, siekdamas pašalinti kliūtis, kurios saugumo požiūriu nėra pagrįstos, ir kurios be reikalo trukdo ekonominiam konkurencingumui ir regioninei integracijai.* Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama *bona fide* keliautojų galimybėms ir mažinami dokumento gavimo ir įdarbinimo mokesčiai. Šiomis aplinkybėmis reikėtų apsvarstyti galimybę pasitelkiant JT surengti konferenciją dėl tarptautinio darbo jėgos judumo ir vystymosi.
- *Reikėtų remti procesus ir regionines organizacijas, kurios dalyvauja skatinant tvarkingą migraciją regionų viduje ir judumą tarp besivystančių šalių.*
- *Reikėtų skatinti darbo jėgos judumą regionų viduje, kvalifikacijos kėlimo programų rengimą, kvalifikacijų tvirtinimą ir pripažinimą, visų pirma tuose sektoriuose, kuriuose trūksta kvalifikuoto personalo ir kuriems darbuotojai migrantai būtų naudingi.* Kartu reikia parengti patikimas kvalifikacijų poreikio regionuose tendencijų apžvalgas¹⁴, kad kvalifikacijos kėlimo programos ir judumo galimybės būtų pagrįstos informacija.
- *Turėtų būti palengvinta apykaitinė migracija, kad vyktų kilmės ir paskirties šalių ekonominis ir socialinis vystymasis.*

¹³ Direktyva dėl ilgalaikių gyventojų (2003/109/EB) arba Mėlynosios kortelės direktyva (2009/50/EB).

¹⁴ Šiuo tikslu ES sukūrė „Įgūdžių panoramą“ (plėtojama toliau): <http://euskills Panorama.ec.europa.eu/>.

- *Reikėtų skatinti veiksmingas galimybes naudotis priimančiosios šalies socialinės apsaugos sistema ir teisių į socialines išmokas ir pensiją perkeliamumu, be kita ko, pagal dvišalius arba regioninius susitarimus, nes tai palengvintų judumo ir apykaitinės migracijos sąlygas ir atgrasytų imtis neteisėto darbo.*

6. KO TURĖTŲ IMTIS ES: TOLESNIS VYSTYMO SI IR MIGRACIJOS RYŠIŲ PLĖTOJIMAS

Pirmiau nurodytos esminės nuostatos skirtos pasaulio bendruomenei. Tačiau daug ką galima ir reikėtų padaryti naudojant pačios ES politiką ir programas.

Pagal ES išorės migracijos politiką jau padaryta didelė pažanga didinant migracijos į ES poveikį kilmės šalių vystymuisi. ES įsipareigojusi toliau dirbti įprastinėse darbotvarkės srityse (piniginės perlaidos, diaspora, protų nutekėjimas, apykaitinė migracija).

Tačiau sunkumai ir galimybės, su kuriomis susiduria šalys partnerės dėl vystymosi ir migracijos ryšių, yra platesni ir sudėtingesni nei tie, kurie buvo sprendžiami iki šiol. Komisija užtikrins, kad būsimi ES veiksmai migracijos ir vystymosi srityse būtų iš tikrųjų **visapusiški**, kad jais būtų atsižvelgiama į visapusišką migracijos teigiamą ir neigiamą poveikį tvariam **ekonominiam, socialiniam ir aplinkos vystymuisi** mažų ir vidutinių pajamų **kilmės ir paskirties šalyse**. Tam reikia pakeisti dėmesio centrą, kad vystymosi aspektai būtų veiksmų centre. Kad šis holistinis požiūris taptų veiksmu, reikia imtis priemonių, visų pirma ES vystymosi politikos srityje, kuriomis būtų geriau sprendžiami keli klausimai, įskaitant šias priemones:

- **pritaikyti įprastinių migracijos ir vystymosi sričių veiksmus besivystančių šalių tarpusavio ryšiams**; visų pirma galima nustatyti piniginių perlaidų tarp besivystančių šalių sąlygų palengvinimo ir mokslinių tyrimų rėmimo priemones, kad būtų galima lengviau suprasti mažų ir vidutinių pajamų šalyse gyvenančių diasporų vaidmenį, kurį jos atlieka savo kilmės šalyse kaip vystymosi dalyviai;
- nagrinėti būdus mažinti migracijos ir judumo sąnaudas ir didinti jų naudą mažų ir vidutinių pajamų **paskirties šalyse**, ypač daug dėmesio skiriant srautams regionų viduje. Šiuo atžvilgiu reikėtų skatinti **nacionalinės užimtumo politikos ir aktyvios darbo jėgos migracijos suderinamumą**;
- aiškiau suprasti **migracijos socialines ir ekonomines pasekmes** vystymuisi, ypač sveikatos apsaugos, švietimo, užimtumo ir žemės ūkio sektoriuose;
- imtis veiksmų, kad **priverstinė migracija būtų visapusiškai įtraukta į vystymosi ir migracijos darbotvarkę** ir užtikrinti, kad pabėgėliai ir kiti priverstiniai migrantai būtų įtraukti į ilgalaikį vystymosi planavimą. Visų pirma Komisija sieks ir ragins įtraukti į vystymosi darbotvarkę atvejus, kai užsitęsias nepalanki pabėgėlių padėtis, kad priimančiosios valstybės institucijos apsvarstytų jų padėtį ir galimą teigiamą indėlį, kad būtų vengiama tolesnio perkėlimo ir būtų aktyviau ieškoma tvarių sprendimų;
- toliau nagrinėti ir spręsti **klimato kaitos, aplinkos būklės blogėjimo ir migracijos** ryšių klausimą, įskaitant prisitaikymo prie klimato kaitos ir stichinių nelaimių rizikos mažinimo svarbą poreikio perkelti migrantus mažinimui, ir nagrinėti migracijos vaidmenį kaip prisitaikymo stiprinimo ir stichinių nelaimių rizikos mažinimo strategijos;
- toliau nagrinėti **judumo ir vystymosi** ryšius, įskaitant vidaus ir tarptautinio judumo ryšius ir judumo bei urbanizacijos ryšius.

Be to, laikydamosi VPMJ ir pokyčių darbotvarkės Komisija skatins **migracijos valdymą ir veiksmingą politikos suderinamumą** visais lygmenimis, kad būtų galima panaudoti migracijos ir judumo potencialą kaip **vystymosi veiksnius**. Visų pirma Komisija:

- i. skatins įtraukti **migraciją į vystymosi strategijas**. Kiek tai susiję su pačios ES vystomuoju bendradarbiavimu, Komisija tęs tikslinį tematinį finansavimą ir aktyviau imsis veiksmų, kuriais migracija bus įtraukiama į kitų sektorių vystymosi iniciatyvas, kai tai yra tinkama. Be to, ji pasirengusi padėti besivystančioms šalims dirbti migracijos integravimo darbus, be kita ko, remdama išplėstinius migracijos profilius ir nacionalines migracijos strategijas;
- ii. **stiprins migracijos valdymą ir bendradarbiavimą besivystančiose šalyse ir tarp jų**, visų pirma regioniniu lygmeniu, kad vystomasis poveikis kilmės, tranzito ir paskirties šalims pagerėtų. Komisija pasirengusi remti gebėjimų stiprinimą visose susijusiose srityse, be kita ko, dalydamasi savo patirtimi migrantų žmogaus teisių apsaugos, integracijos, darbo jėgos migracijos sistemų, prieglobsčio ir tarptautinės apsaugos, neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis problemų sprendimo, integruoto sienų valdymo ir kitose srityse. Tokios priemonės turėtų visiškai atitikti atitinkamų vystymosi strategijų su migracija susijusius tikslus.
- iii. skatins į **migrantus orientuotą požiūrį** kaip visų ES migracijos ir vystymosi veiksmų visuotinį prioritetą, kuriuo turi būti siekiama remti migrantų pastangas būti veiksmingesniais vystymosi dalyviais. Iniciatyvos turėtų būti grindžiamos šių veiksmų poveikio asmeniui ir bendruomenei suvokimu, įskaitant poveikį patiems migrantams, priimančiosioms bendruomenėms ir tiems, kurie lieka kilmės šalyje.

Komisija pateiks ataskaitą apie pažangą, susijusią su įvardytomis iniciatyvomis, kas dvejus metus skelbiamose VPMJ ataskaitose ir pokyčių darbotvarkės įgyvendinimo ataskaitose.

7. IŠVADA

ES sukūrė laisvo asmenų judėjimo tarp Europos šalių erdvę, kuri daugelio pasaulyje laikoma įkvėpimo šaltiniu. Laikydamosi partnerystės principų ji pirma ėmėsi kurti išorės migracijos politiką, kuri yra suderinta ir visapusiška. Ji yra didžiausia pasaulyje paramos vystymuisi teikėja ir ateityje taip pat teiks daug paramos. ES pasirengusi dalytis savo patirtimi su suinteresuotomis šalimis ir organizacijomis. ES išreiškia viltį, kad 2013 m. ALD bus naujos pasaulinio bendradarbiavimo migracijos ir vystymosi srityse eros pradžia.

Komisija ragina visas atitinkamas migracijos ir vystymosi agentūras ir tarptautines organizacijas pasauliniu lygmeniu laikytis **nuoseklesnio, išsamesnio ir labiau koordinuoto požiūrio**. Būtina sudaryti sąlygas pasaulio bendruomenei pasinaudoti galimybėmis ir spręsti su tarptautine migracija susijusius sunkumus. Šiandienos globalizuotame pasaulyje visos šalys susiduria su panašiais sunkumais, kurie, be kita ko, susiję ir su migracija bei vystymusi. Tačiau šalys žvelgs į šią padėtį iš skirtingų perspektyvų, nes skiriasi jų prioritetai, dydis ir demografinės bei ekonominės charakteristikos. Todėl būtina bendradarbiauti tarptautiniu lygiu, kad būtų galima užtikrinti, kad geresnio gyvenimo išvykstantys ieškoti žmonės galėtų naudotis savo teisėmis saugioje aplinkoje.

Komisija ragina **vystymosi politikos formuotojus ir vykdytojus** aktyviau dalyvauti stiprinant vystymosi ir migracijos ryšį geriau integruojant migracijos ir judumo klausimus į vystymosi programavimą ir aktyviau dalyvaujant atitinkamuose tarptautiniuose forumuose. Vystymosi procesai priklauso nuo judumo, kuris yra būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą darbo jėgos atitiktį paklausai ir palengvina socialinio, finansinio ir žmogiškojo kapitalo perkėlimą. Vystymusi taip pat puoselėjamas judumas, nes žmonėms sudaromos geresnės sąlygos

migruoti ieškant geresnių galimybių. Kai kurie procesai, kaip antai pasaulinio turto perskirstymas, regioninė ir pasaulinė ekonominė integracija, su klimato kaita susijęs aplinkos būklės blogėjimas ateityje dar labiau skatins judumą. Kad vystymosi mąstymas atitiktų XXI a. poreikius, jis turėtų visiškai apimti migracijos ir judumo kaip vystymosi veiksnių vaidmenį ir juo turėtų būti pripažįstamas esminis veiksmingo migracijos valdymo vaidmuo ribojant potencialų neigiamą migracijos poveikį vystymuisi.

Galiausiai Komisija ragina **migracijos** politikos formuotojus ir vykdytojus visapusiškai atsižvelgti į vystymosi problematiką migracijos politikoje ir priimti daugiau atsakomybės užtikrinant pagarbą visų migrantų žmogaus teisėms ir šių teisių apsaugą visais migracijos valdymo lygmenimis. Migracijai ir judumui svarbu laisvė. Svarbu suteikti kiekvienam asmeniui galimybes ir sudaryti sąlygas ekonominiu ir socialiniu požiūriu tvarkytis savo gyvenimą. Pagarba žmogaus teisėms turi daug didesnę poveikį nei poveikis vienam atskiram migrantui, nes ji teikia naudos tiek kilmės visuomenei, tiek visuomenei, kurioje migrantai gyvena ir dirba. Tai, kad asmenims sudaromos galybės naudotis jų teisėmis yra veiksmingo migracijos valdymo ir tvaraus vystymosi sėkmės strategija.

2013 m. ALD turėtų padėti spręsti šiandieninius pasaulinio lygmens sunkumus, visų pirma skatinant įtraukti migraciją ir judumą į vystymosi po 2015 m. sistemą kaip akivazdų visuotinį prioritetą ir pripažintą pasaulinio vystymosi veiksni.